

Wille: Som Sagen staaer, kan jeg naturligvis kun drøfte det foreliggende Forslag, men jeg haaber, at den ærede Formand og det ærede Thing i Betragtning af min noget eiendommelige Stilling til denne Sag ville indrømme mig noget større Frihed til at udtale mig om Sagen i dens Heelhed, end det efter Forretningsordenen strengt taget tilkommer mig. Det er — saaledes som allerede den ærede foregaaende Taler har bemærket — første Gang, at der bliver Tale om Anvendelse af den Grundlovsparagraph, som er bleven paaberaabt i Justitsministeriets Skrivelse — med hvilken jeg først i det Dieblit er bleven bekendt —, og som ogsaa jeg finder noget „tjenstlig“ i sin Form. Det Spørgsmaal, som nu kan komme til at foreligge Thinget, synes at maatte dele sig i to, nemlig for det Første, hvorledes Thinget overhovedet har at stille sig, naar der bliver Tale om en Anvendelse af hiin Grundlovsparagraph, og dernæst det mere concrete Spørgsmaal, hvorledes Thinget bør stille sig ved denne særlige Leilighed. Med Hensyn til det første Spørgsmaal skal jeg ikke indlade mig paa nogen Udtalelse, men overlade det til Thingets egen Bestemmelse. Med Hensyn til det sidste skal jeg derimod tillade mig at ytre nogle faa Ord.

Jeg kan ikke nægte, at det for mig har været overordentlig overraskende, at Hs. Maj. Kongens Regjering har fundet sig foranlediget til et Skridt som det, hvortil man nu begjærer en foreløbig Tilslutning eller Medvirkning af Folkethinget. Den Mening, som er udtalt, kan være rigtig eller ikke rigtig, og dette er det eneste Spørgsmaal, som synes mig at kunne være tvivlsomt; men er den rigtig — og at der idetmindste er en Mulighed derfor, troer jeg ikke Nogen vil benægte — saa er det saa langt fra nogen Forbrydelse at udtale den, at dette tværtimod maa siges at være en ligefrem Ret, ja endog saa under visse Omstændigheder kan blive en ligefrem Pligt. Jeg kan ogsaa sige til, at jeg har fundet det saameget mere overraskende, at man har villet gjøre et saa-

dant Tilfælde som det foreliggende til Gjenstand for Undersøgelse ved Retten, som det er klart, at jeg kunde have benyttet min Stilling her i Salen til uden noget som helst personligt Ansvar at udtale netop det Samme, som nu foreligger paa Tryk i det af mig udgivne Blad; naar jeg nu har valgt den anden Vej, den, der er forbunden med Ansvar, saa synes deri at ligge nogen Formodning for, at Artiklerne maa være skrevne med Bevidstheden om, at jeg ikke derved overtraadte nogen Lov. Det er da heller ikke første Gang, at den i disse Artikler fremsatte Mening er fremkommen hertilands. Allerede for Maanedev siden har jeg selv havt Anledning til at gjøre den samme Anskuelse gjældende, uden at man derfor har paakaabt Domstolene imod mig, og i Udlandet har jeg for ganske kort Tid siden læst et dansk Blad, hvori den samme Tanke med den samme Begrundelse er kommen frem; det er ikke mere end tre eller fire Uger siden, og den høitærede Justitsminister beklædte da den samme Plads, som han nu — fraværende — indtager. Men det er ikke nok, at Tanken er bleven udtalt før, uden at man har fundet det fornødent at gribe til saa store Midler for at inddrage og qvæle den; den er endog saa kommen fra en af de Mænd, som nu sidde i Hans Majestæt Kongens Ministerium, ja fra den, som staaer i Spidsen for Hans Majestæt Kongens Regjering; denne Mand, Hans Excellence Geheime-raad Bluhme, har for mindre end et Aar siden udtalt i denne Sal, at der mellem Aftalerne i 1851—52 og Arvefølgespørgsmaalet bestaaer en saa inderlig og nøie Forbindelse, at det ene er afhængigt af det andet. Han udtalte dette dengang, fordi han ønskede at holde Aftalerne af 1851—52 oppe ved Hjælp af Arvefølgeordningen, hvilken ogsaa han dengang ansaae for at være ulige mere sikkert end hine. Men har hans Sætning Noget som helst paa sig, saa maa den ogsaa, naar man seer den fra et andet Standpunkt, efterat Aftalerne ere sprængte i Luften, — og at dette er skeet, vil dog vel Ingen nu nægte —, faae